

**Dr. SONER
KAZAZ**

S.D.Ü. Ziraat
Fakültesi Bahçe
Bitkileri Bölümü

Gül (Rose Hybrida)

Gül; Rosaceae familyası, Rosa cinsi içerisinde yer alan bir tür olup Çin'den Kuzey Avrupa'ya kadar geniş bir yayılış gösterir. Bir çok gül türünün anavatanı Anadolu ve Orta Asya'dır. Günümüzdeki bütün hibrit gül çeşitlerinin Rosa gallica ve Rosa chinensis arasındaki melezlemelerden elde edildiği bildirilmiştir. Kesme gül yetiştiriciliğinde en fazla kullanılan güller Hibrit Tea (çay gülü) gülleridir. Hibrit tea gülleri yanında çok az miktarda da Floribunda gülleri kullanılmaktadır. Ülkemizde 2003-2004 yılı verilerine göre 1504 dekar alanda kesme gül yetiştiriciliği yapılmaktadır.

Gül'ün Ekolojik İstekleri:

a) Toprak: Güller killi-tınlı ve organik maddece zengin toprakları tercih ederler. Güllün optimum pH isteği 6-6.5'dur.

b) Işık: Güllün gelişmesini etkileyen en önemli faktörlerden biri ışık olup, güller en fazla verime ışık intensitesinin yüksek olduğu yaz aylarında ulaşırlar. Büyüme ve lalite 1200 $\mu\text{mol.s}^{-1}\text{m}^{-2}$ PAR (fotosentetik aktif ışınım) değerinde artar. Gün uzunluğunun ise güllün büyüme ve çiçeklenme üzerine etkisi yoktur, yani güller nötr gün bitkisi-dir.

c) Sıcaklık: Güller optimum büyüme ve gelişme için 16°C gece, bulutlu günlerde 20-21°C, güneşli günlerde ise 24-28°C gündüz sıcaklığı ister.

d) Nem: Fazla nem sera içi hastalıklarını artırdığı gibi, nem nolsanlığı da gelişmeyi olumsuz yönde etkileyebilir. Geceleri sera içi neminin genellikle % 60 olması istenir.

Güllerin çoğaltılması: Kesme çiçek amacıyla yetiştirilen güller genellikle çelik, aş (1 göz aşısı, Dilcildi ve Dilciksiz İngiliz aşısı) ve doku kültürü yöntemiyle çoğaltılırlar. Ancak aş ile çoğaltılan güller daha uzun ömürlü olması nedeniyle tercih edilirler. Bunun yanında güller anaç bitki elde edilmesi ve ıslah amaçlı yeni çeşitlerin geliştirilmesi amacıyla tohumla da çoğaltılırlar.

Güllerin Dikimi ve Budanması: Kesme çiçek yetiştirmek amacıyla toprakta yetiştirilen güller sıra arası 30-40 cm, sıra üzeri ise 25-30 cm aralıklarla üçgen dikim şeklinde dikilirler. Aşılı güllerin dikiminde aş noktasının toprak yüzeyinin 3-5 cm üzerinde olmasına dikkat edilmelidir. Ayrıca güller dikim öncesi Agrobacteriuma (kök kanseri) karşı belirli bir süre mutlaka ilaç suda bekletilmelidir. Dikim sonrası güllerin tutmasını sağlamak amacıyla bol su ile sulanmalı ve kök bölgesinde hava boşluğunun kalmasına dikkat edilmelidir. Topraksız gül yetiştiriciliğinde ise güller sıra arası 40 cm, sıra üzeri 13-15 cm aralıklarla dikilirler. Topraksız gül yetiştiriciliğinde yetiştirme ortamı olarak genellikle cocopeat (Hindistan cevizi lifi) ve torf gibi organik, pomza ve perlit gibi inorganik materyaller ve bunların karışımını kullanılmaktadır. Bir dekar gül serasına dikim sağlığı ve sistemi ile yetiştirme yöntemine bağlı olarak yaklaşık 6000-7000 adet arasında gül dikilir. Dikim sonrası güller büyüme ve gelişme durumlarına göre budanmalıdır. Güller genellikle sürgünün dip kısmından itibaren ikinci veya üçüncü beş yapraklı yaprağın üzerinden budanırlar. Güllerde ayrıca ürün programlamasını sağlamak amacıyla yumuşak uç alma yapılır. Yumuşak uç alma, sürgün ucundaki tomurcuk bezelye büyüklüğüne geldiğinde, sürgünün uç kısmından itibaren ilk beş yapraklı yaprağın üzerinden veya altından sürgün ucunun koparılması şeklinde yapılır. Güllerde ayrıca bükme budama (shoot bending) tekniği de uygulanmaktadır.

HOLLANDA ÇİÇEK KONSEYİ VE AİB'DEN ORTAK SEMİNER

Çiçekçiler buluşuyor

Çiçek soğanında ihracat tebliği

Ülkemiz florasının korunması amacıyla, doğada bulunan soğanlı çiçek neslinin tahrip edilmeden ve tüketilmeden, tohum, soğan veya diğer aksamının doğadan toplanması, üretilmesi, büyütülmesi, depolanması ile yurt içi ve yurt dışı ticaretine ait esaslar, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Doğal Çiçek Soğanlarının Sökümü, Üretimi ve Ticaretine İlişkin Yönetmelik ile belirlenmiştir.

Bu Yönetmelik, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES)'e de dayanılarak hazırlanmıştır.

Yönetmelik çerçevesinde oluşturulan Teknik Komite, ihracatı yasak olan çiçek soğanlarının cins ve türlerini, doğadan elde edilmesini kontenjanla veya başka herhangi bir kayıtlı sınırlandırdığı çiçek soğanlarının cinsleri, türleri, ihracat miktarları ve çevre ölçütleri ya da ihracat amacıyla üretilmesini veya büyütülmesini uygun gördüğü çiçek soğanlarının cins ve türlerini belirlemektedir. Belirlenen hususlar her yıl

Ekim ayı sonuna kadar Resmi Gazete'de yayımlanmakta, Tebliğde belirtilen miktarlara ilave kota verilmesi mümkün olmamaktadır.

Sözü geçen Tebliğ, 21 Ekim 2006 Tarih ve 26326 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Tebliğin ekinde, 2007 yılında ihrac edilecek olan, gerek doğadan sökülerek gerekse büyüme ve/veya üretim yoluyla elde edilen doğal çiçek soğanlarının cins, tür, çevre genişliği ve ihracat kontenjanları ile ihracatı yasak olan doğal çiçek soğanlarının türleri yer alıyor.

**Flower
Council** supporting your business
Holland

Hollanda Çiçek Konseyi (Flower Council of Holland) ve Antalya İhracatçı Birlikleri (AİB) Genel Sekreterliği'nin ortak organizasyonu ve Avrupa Birliği finansal desteği ile düzenlenen, sınırlı sayıda katılımın kabul edileceği ve özellikle çiçek sektöründe ki profesyonellere yönelik uygulanacak "Profesyonellerden profesyoneller için" adlı çiçek semineri, 2 Aralık 2006 Cumartesi günü Antalya/Talya Otel'de gerçekleştirilecek.

Gelecek yıl da devam edecek

Daha önce Mısır, Meksika, Çin, ABD, Brezilya, Rusya, Ekvador ve Hollanda'daki uluslararası çiçek fuarlarında Avrupa Birliği desteği ile düzenlenen ve bu yıl Türkiye'nin, Hollanda Çiçek Konseyi tarafından önümüzdeki üç yıllık programda en önemli üç ülkeden biri olarak belirlenmesi nedeniyle ülkemizde düzenlenmesine karar verilen seminer, Antalya'daki Growtech Avrasya Fuarı ile eşzamanlı olarak gerçekleştirilecek. İleri düzenlenen seminerlerin 2007 ve 2008 yıllarında da devam ettirilmesi planlanıyor.

Çiçekçilere Kolombiya modeli

Türk çiçek ihracatçıları, yılda 1 milyar dolar ihracat yapan Kolombiya çiçek üreticilerini kendilerine model alarak bir 'çiçek dosyası' hazırladılar. Çiçekçiler, Kolombiya modeliyle büyümeyi hedefliyor

Her yıl yüzde 40 büyümesine rağmen henüz 37 milyon dolarlık ihracata ulaşabilen Türk çiçekçileri, pazarda ki en büyük rakipleri olan 'çiçek kralı' Kolombiya'ya karşı harekete geçti.

Yıllık 1 milyar dolarlık çiçek ihracatıyla pazarda başa oynayan Kolombiya'ya giden bir grup ihracatçı, hazırladıkları 'çiçek dosyası' ile büyüme planlarını başlatmış oldular.

**Dr. SONER
KAZAZ**

S.D.Ü. Ziraat
Fakültesi Bahçe
Bitkileri Bölümü

Gül-2 (Rose Hybrida)

Bükmeye budama tekniği 1980'li yıllarda sonlandırılarak Japonya gül üreticileri tarafından geliştirilmiş olup buradan Hollanda, İsrail, Tayvan, Kore ve ABD'ye yayılmıştır. Bükmeye budama tekniği; arzu edilmeden sürgünlerin (kasa, zayıf ve cılız) uçları tomurcuk bezelye büyüklüğüne geldiğinde alttan itibaren ikinci veya üçüncü beş yapraklı yaprağın üzerinden elle veya pense yada karga burnu ile bükülmesi şeklinde yapılmaktadır. Bükülen sürgünün ucundaki gonca ise elle koparılmaktadır. Bükmeyle; büküm yerinin üstündeki sürgünün uzaması ve bu sürgün üzerindeki yaprak koltuklarından çıkan sürgünlerin gelişmesi engellenirken, büküm yerinin altındaki sürgünün dip kısmındaki yaprak koltuklarından çıkan tomurcuklardan meydana gelen sürgünler ise bükülen sürgünden de karbonhidrat olarak daha güçlü olurlar. Altta kalan gözlerden süren kalın sürgünler kesme çiçek olarak hasat edilirler. Bükmeye tekniği ile hem gül yetiştirmek hem de hasat etmek geleneksel metoda göre daha kolaydır.

Sulama ve Gübreleme: Sulama zamanı ve miktar toprak yapısı, çevre koşulları, mevsim ve bitkinin gelişme durumuna göre değişir. Bununla birlikte güller genellikle yazın daha fazla suya, budama sonrası, çiçek kesim dönemi ve kış aylarında ise daha az suya ihtiyaç duyarlar. Güller toprak ve yaprak analiz sonuçlarına göre gübrelenmelidir. Gül yetiştirilen topraklarda (100 gr kuru toprakta) 20-30 mg N, 50-80 mg P₂O₅, 80-150 mg K₂O, 15-25 mg MgO ve 150-200 ppm Mn olması istenir. Gül yapraklarında ise optimum besin elementi oranları N (%) 3-5, P (%) 0.3-0.4, K (%) 2.5-3, S (%) 0.3, Ca (%) 1.5-2, Mg (%) 0.3-0.4, Fe (ppm) 150, Mn (ppm) 100, B (ppm) 60, Zn (ppm) 50 ve Cu (ppm) 12 olmalıdır.

Hasat ve Hasat Sonrası İşlemler: Güller alttaki yuvralık tomurcukların ileride uzun saplı ve kaliteli gül meydana getirmelerini sağlamak amacıyla genellikle beş yapraklı yaprakların (alttan 2-5. beş yapraklı yaprak) üzerinden hasat edilirler. Hasat edilen güller boyunlarının bükülmemesi amacıyla hemen su içerisine yerleştirilmelidir. Güller 4-50°C'de ki soğuk hava depolarında genellikle suya depolanırlar.

Hasatlık ve Zararlılar: Gül çok yıllık ve derin köklü bir bitki olması nedeniyle toprakta kaynaklanan birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Özellikle Agrobacterium (kök kanseri) ve nematod gül bitkisinin gelişimini engelleyen, bitkinin ekonomik ömrünü kısıltan ve verimini düşüren en önemli toprak kaynaklı sorunlardır. Kesme gül yetiştirilmesinde en fazla görülen hastalıklar külleme, karaleke, kurşuni küf (Botrytis), pas ve mildiyo, zararlılar ise kırmızı örümcek, thrips, yeşil ve kahverengi kurt'dur.

Fizyolojik Bozukluklar: En fazla görülen fizyolojik bozukluklar kör sürgün ve bozuk baş oluşumudur. Kör sürgün, sürgün ucunda çiçek oluşumunu engeller. Işık intensitesi ve sıcaklık arttıkça kör sürgün oranı azalır. Aşırı yüksek sıcaklıklarda kör sürgün oranı tekrar yükselir. Ayrıca gece ile gündüz sıcaklıkları arasındaki farkın yüksek olması ile sert budamada kör sürgün oranını artırmaktadır. Bozuk baş gül petallerinin tam gelişmeyecek yassı ve ödüleli bir şekil almasıyla ortaya çıkmaktadır. Bozuk baş oranı da kör sürgünde olduğu gibi düşük sıcaklık, düşük ışık intensitesi ve sert budama ile artış göstermektedir.

Rusya'dan Hollanda'ya çiçek ihracatı yasağı

Rusya'daki kesme çiçek pazarının yüzde 75'ini elinde bulunduran Hollandalı çiçekçiler şokta. Rusya, Hollanda menşeli çiçeklere Aralık ayından itibaren ithalat yasağı getirildi.

Rusya Federal Sağlık Dairesi, Hollanda menşeli çiçeklerde hastalık görüldüğü ve mevzuattaki bazı standartların ihlal edildiği gerekçesiyle, bu ülkeden gönderilen çiçeklere yasak koydu. Rusya kesme çiçek pazarının, yüzde 75 gibi, çok büyük bir bölümünü elinde bulunduran Hollanda'dan, Aralık ayından itibaren ithalat durduruldu. Bu durum, Türk çiçekçiler için Rusya pazarında önem-

li bir fırsat olarak değerlendiriliyor. Çiçekçilik sektöründeki uzman kaynaklar, satışların zirveye çıkacağı yılbaşı öncesinde alınan bu kararın, Rusya pazarına çiçek gönderen firmalar açısından avantaj olduğunu kaydettiler.

Rusya, Hollanda menşeli çiçeklere 2 yıl önce de yasak koymuştu. Bunun üzerine, Hollanda çiçekçileri Alman menşeli olarak gönderilmeye devam

etmişti. Hollandalıların bu kez de muhtemelen aynı yöntemi uygulamaları bekleniyor. Rusya çiçek pazarında, Hollanda'dan boşalan yerin Türk, İspanyol, İsraili ve Alman şirketlerince doldurulacağı ifade ediliyor. Öte yandan, kararın, Rus pazarına doğru giremediği için Hollandalı toptancılar üzerinden mal gönderen bazı Türk çiçek üreticilerini de olumsuz yönde etkileyeceği bildirildi.

Çiçek soğanı destek kapsamında

Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından, üreticilerin finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla tarımsal üretime yönelik düşük faizli yatırım ve işletme kredisi kullanılmamasına ilişkin, 20.11.2006 tarihli ve 2006/11201 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, 1 Aralık 2006 tarih ve 26363 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdi. Karar, geçen yılki uygulamaya göre bazı değişiklikler içeriyor.

Bakanlar Kurulu kararında, kanatlı sektörü, arıcılık ve besicilik destek kapsamına alındı. Karara göre, "İhracatı yapılan doğal çiçek soğanlarının üretimi (işletme-yatırım)" kredilerine yüzde 50 faiz indirimi uygulanacak. "Orman ve park-bahçe ağaçları, ağaççıkları ve çahırlar fidanı yetiştiriciliği" kredilerinde uygulanan faiz indirimi kapsam dışı bırakıldı. Diğer kalemlerde ise önemli bir değişiklik gidilmedi.

Faiz oranı, Ziraat Bankası'nca uygulanmakta olan tarımsal kredi cari faiz, karamnamede belirtilen oranlarda indirim yapılmak suretiyle değişken faiz olacak. Üreticilere, hayvansal üretim konusunda azami 500 bin YTL'ye kadar, diğer kredi konularında ise azami 250 bin YTL'ye kadar kredi açılabilir.

Kredi vadeleri, işletme kredilerinde 18 ayı, yatırım kredilerinde 5 yılı geçmemek üzere Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kendi uygulamaları esas alınarak belirlenecek. Kredi kullanımlarında, konularına göre, ilgili Bakanlıklar ile Hazine Müsteşarlığı'nca ortaklaşa hazırlanarak Resmî Gazete'de yayınlanacak tebliğle belirtilecek teknik kısıtlar dikkate alınacak.

Ziraat Bankası veya Tarım Kredi Kooperatifleri'ne ertelenmiş, taksitlendirilmiş, idari veya kanuni takipte borcu bulunan veya yeniden yapılandırılmış kredi borcu olup geri ödeme süreci devam eden üreticiler bu karardan yararlanamayacak. Karar, 1 Ocak 2007 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girecek.

İhracatta devlet yardımı

Antalya İhracatçı Birlikleri'nde, 6 Aralık'ta düzenlenen toplantıda, "İhracatçılara Devlet Yardımı" konusu anlatıldı. Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM) Uzmanı Süleyman Mete Özalaban'ın konuşmacı olarak katıldığı toplantıda, Müsteşarlığın, AB ve GATT normlarına uygun olarak hazırladığı, İhracata Yönelik Devlet Yardımları'na ilişkin tebliğler konusunda aydınlatıcı bilgiler verildi. İhracatçılara yönelik devlet yardımının içeriği özetle şöyle:

İstihdam yardımı: Sektörel Dış Ticaret Şirketi (SDS) statüsünü haiz firmaların münhasıran dış ticarete ilişkin işlemlerini yürütmek üzere, konusunda tecrübeli ve yüksek öğrenimli yönetici ve eleman istihdamına yönelik faaliyetlerin desteklenmesine ilişkin hususları kapsıyor.

Araştırma-Geliştirme (AR-GE) Yardımı: Bu destek ile Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından, sanayi kuruluşlarının sadece Araştırma-Geliştirme projeleri kapsamında izlenip değerlendirilebilen giderlerinin belirli bir oranının karşılanması veya bu projelere sermaye desteği sağlanması amaçlanıyor.

Yurtdışı Fuarların Desteklenmesi: Bu destek; yurt dışından Türk İhracat Ürünleri Fuarı, Sektörel Türk İhracat Ürünleri Fuarı ve Millî Katılım organizasyonunu gerçek-

leştirilen organizatörler ve söz konusu fuar organizasyonlarına iştirak eden katılımcılar ile uluslararası sektörel nitelikteki fuarlara bireysel katılım sağlayan firma ve kuruluşlar tarafından yapılan bazı harcamaların Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan karşılanmasını kapsıyor.

Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesi: Bu destekle; Türkiye'de ticari ve sınıal faaliyetlerde bulunan veya yazılım sektöründe istihgal eden şirketler tarafından çevre, kalite ve insan sağlığına yönelik teknik mevzuata uyum sağlanabilmesini teminen, akredite edilmiş kurum ve/veya kuruluşlardan alınacak kalite, çevre belgeleri ile insan can, mal emniyeti ve güvenliği gösteren işaretlere ilişkin harcamaların belirli bir bölümünün Fon'dan karşılanması amaçlanıyor.

Pazar Araştırması Desteği: Türkiye'de sınıal ve/veya ticari faaliyette bulunan şirketler ile yazılım sektöründe istihgal eden şirketlerin potansiyel pazarlar hakkında sistematik ve objektif bilgi sağlaması, yeni ihracat pazarları yaratılması ve geleneksel pazarlarda pazar payımızın artırılmasına yönelik olarak gerçekleştirilecekleri faaliyetlere ilişkin giderlerinin belirli bir bölümünün Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan karşılanması amaçlanmıştır.